

Яаралтай үед хэрэглэх зүйлсийн жагсаалт

Үнсний уналтын үед бараа хүргэлт удааширч, өдөр тутмын хэрэгцээт зүйлсийг олж авахад хүндрэл учирч болзошгүй. Өрх гэртээ амьдрахын тулд та яаралтай үед хэрэглэх хангалттай нөөцийг байнга бэлэн байлгаж байх шаардлагатай.

Гэртээ удаан хугацаагаар байх боломжийг тооцож, ойролцоогоор нэг долоо хоногийн хэрэгцээт зүйлсийг нөөцлөн хадгалж байх хэрэгтэй.

Галт уулын дэлбэрэлтийн үед бий болох үзэгдлүүд хүний амь насанд аюул учруулж, нүүлгэн шилжүүлэх хугацаа бараг байхгүй тохиолдолд (нисэн ирэх чулуу, галын урсгал, цас хайлж галт уулын шавар болон урсах гэх мэт) урьдчилан нүүлгэн шилжүүлэх шаардлагатай бөгөөд энэ нь галт уулын дэлбэрэлтийн сэрэмжлүүлэг болон нүүлгэн шилжүүлэх төлөвлөгөөнд үндэслэнэ.

Гэртээ амьдралаа үргэлжлүүлэхийн тулд хэрэгцээт зүйлсийн шалгах жагсаалт (Бусад гамшигтай нийтлэг)

Хүнс, ундны ус

- Ус
- Хүнс (будгаа, жишээ нь альфа будгаа, бэлэн хоолны ууттай бүтээгдэхүүн, крекер, шоколад, хатуу жигнэмэг гэх мэт)

Ариун цэврийн бүтээгдэхүүнүүд

- Хувийн ариун цэврийн хэрэгсэл
- Шүдний сойз, шүдний оо
- Зөөврийн жорлон
- Ариун цэврийн цаас
- Живх, эмэгтэйчүүдийн ариун цэврийн хэрэгсэл
- Маск

Бусад яаралтай үед хэрэглэх хэрэгсэл

- Гар чийдэн (гараар эргүүлж цэнэглэдэг төрөл нь тохиромжтой)
- Зөөврийн радио (гараар эргүүлж цэнэглэдэг төрөл нь тохиромжтой)
- Нөөц зай, зөөврийн цэнэглэгч
- Шүдэнз, асаагуур, лаанууд

Эмүүд

- Шархны лентүүд
- Бинтүүд
- Ариутгалын уусмал
- Анхны тусламжийн хэрэгсэл

Нүүлгэн шилжүүлэлт шалгах жагсаалт

Хувцас болон үнэт эд зүйлс

- Алчуур (хэдэн ширхэг)
- Хөнжил
- Солих хувцас
- Яаралтайн дэр
- Үнэт зүйлс (иргэний үнэмлэх, бэлэн мөнгө, банкны дэвтэр)

Үнс цэвэрлэхэд зориулсан тусгай хэрэгслийн жагсаалт (Үнс цэвэрлэхэд хэрэглэх зүйлс)

Үнсний уналтаас хамгаалах хэрэгсэл

- Тоосноос хамгаалах маск
- Аюулгүйн нүдний шил
- Хүрээ
- Хөвөн даавуун ажлын бээлий
- Тоосны хамгаалалтын бүтээлэг (агааржуулагчийн гаднах төхөөрөмжийн хувьд)

Лавлагаа авах бол холбогдох хаяг:

内閣府
Cabinet Office

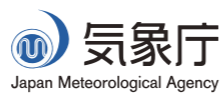
Судалгаа болон стратегийн төлөвлөлтийн захирал,
Онцгой байдлын ерөнхий газрын дарга,
Засгийн Газрын Хэрэг Эрхлэх Газар

107-0052 Токио, Минато дүүрэг, Акасака 2-4-6,

Акасака Грин Кросс 18F

Утас: 03-5253-2111 (Үндсэн) FAX: 03-3501-6820

Засгийн Газрын Хэрэг Эрхлэх Газрын вэбсайт: <https://www.bousai.go.jp/kazan/index.html>

気象庁
Japan Meteorological Agency

Галт уулын ажиглалтын хэлтэс, Сейсмологи ба галт уулын судлалын газар, Японы цаг уурын агентлаг (JMA)

105-8431 Токио Минато дүүрэг, Тораномон 3-6-9

Утас: 03-6758-3900 (Үндсэн)

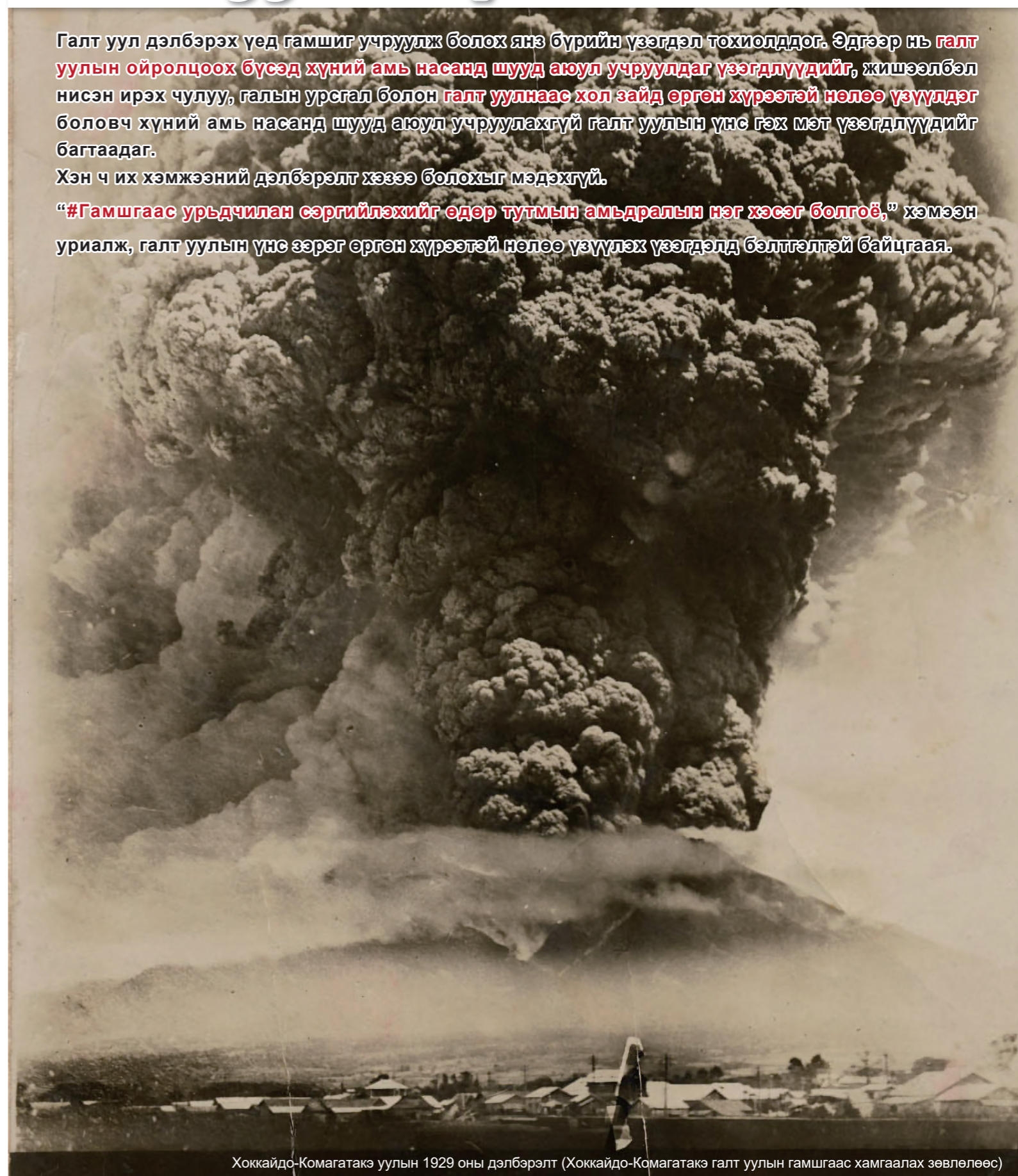
JMA вэбсайт: <https://www.jma.go.jp/>

Галт уулын үнсний бэлтгэл

Галт уул дэлбэрэх үед гамшиг учруулж болох янз бүрийн үзэгдэл тохиолддог. Эдгээр нь галт уулын ойролцоох бүсэд хүний амь насанд шууд аюул учруулдаг үзэгдлүүдийг, жишээлбэл нисэн ирэх чулуу, галын урсгал болон галт уулнаас хол зайд өргөн хүрээтэй нөлөө үзүүлдэг боловч хүний амь насанд шууд аюул учруулахгүй галт уулын үнс гэх мэт үзэгдлүүдийг багтаадаг.

Хэн ч их хэмжээний дэлбэрэлт хэзээ болохыг мэдэхгүй.

“#Гамшгаас урьдчилан сэргийлэхийг өдөр тутмын амьдралын нэг хэсэг болгоё,” хэмээн уриалж, галт уулын үнс зэрэг өргөн хүрээтэй нөлөө үзүүлэх үзэгдэлд бэлтгэлтэй байцгаая.

Хоккайдо-Комагатакэ уулын 1929 оны дэлбэрэлт (Хоккайдо-Комагатакэ галт уулын гамшгаас хамгаалах зөвлөлөөс)

Үнсний уналтын хэмжээ суурьтай нөлөөлөл

30 см-ээс дээш үнсний уналтын хэмжээ

[Барилгууд] Бороотой үед үнс 30 см-ээс их хэмжээгээр хуримтлагдвал модон барилга үнсний жингээс болж нурж болзошгүй.

3 см-ээс дээш үнсний уналтын хэмжээ

[Замууд] Хуурай үнс 10 см-ээс их үед, эсвэл бороотой үед үнс 3 см-ээс их хуримтлагдсан тохиолдолд хоёр дугуйгаар хөтлөгчтэй тээврийн хэрэгслээр явах боломжгүй. [Бараа] Замын хөдөлгөөн саатвал бараа хүргэх болон өдөр тутмын хэрэглээний хангамж авахад хүндрэлтэй болно.

Замын хөдөлгөөнд хүндрэл учрах ба бараа бүтээгдэхүүний хангамж тасалдах

Амьдралын чухал дэд бүтцэд үзүүлэх нөлөө Төмөр зам, нисэх онгоц зэрэг үйлчилгээ түр зогсох

Үнсний уналтын хэмжээ бага хэмжээнд их байх үед

[Төмөр замууд] Жижиг хэмжээний галт уулын үнс газардах нь газрын дээрх шугамын үйлчилгээг түр зогсоход хүргэнэ. [Агаарын тээвэр] Галт уулын үнс байгаа агаарын орон зайд нисэх онгоц замаасаа тойрох зэрэг арга хэмжээ авах шаардлагатай. [Цахилгаан эрчим хүч] Бороотой үед үнс 3 см-ээс их хуримтлагдвал цахилгааны кабель зэрэгт ашиглагдаг тусгаарлагчийн ажиллагаа муудаж, цахилгаан тасалдах магадлалтай (цахилгааны кабель зэрэгт ашиглагдаг бүрэлдэхүүн хэсгүүд).

Галт уулын үнсний урьдчилсан мэдээлэл

Үнсний уналтын хэмжээ болон салхиар туугдах нурангийн хүрээг урьдчилан таамаглаж мэдээлдэг. Дэлбэрэлтийн өмнө, дэлбэрэлтийн яг дараа, болон дэлбэрэлтийн дараа гэсэн гурван төрлийн мэдээлэл гаргадаг. Эдгээрийг үнсний уналтын урьдчилсан мэдээ (тогтмол цагаар), үнсний уналтын урьдчилсан мэдээ (шуурхай мэдээ), үнсний уналтын урьдчилсан мэдээ (дэлгэрэнгүй мэдээ) төрлөөр гаргадаг. Үнсний уналтын зузаанаас хамааран үнсний уналтын хэмжээг их, дунд, бага гэсэн гурван төвшинд илэрхийлэгддэг.

*Цаашид JMA үнсний уналтын урьдчилсан мэдээллийг шат бүрт тохирсон байдлаар шинэчилж сайжруулах төлөвлөгөөтэй байна.

Нэр	Үнсний хэмжээ [Үйлдлийн түлхүүр үгс]	Нөхцөл байдал		Авах арга хэмжээнүүд	
		Замын гадаргуу	Үзэгдэх байдал	Хүмүүс	Замууд
Хүнд	≥1mm [Гадагш гарахгүй байх]	Бүхэлдээ хучигдсан	Муу харагдац	Гадагш гарахгүй байх	Жолоо барихгүй байх
Дунд зэрэг	0.1-1mm [Анхааруулал]	Цагаан шугамуудыг харахад хэцүү	Илэрхий уналт	Маск болон бусад зүйлсээр өөрийгөө хамгаала	Аажуухан жолоод
Бага	<0.1mm	Нарийн хуримтлал	Унаж байгааг бараг мэдэгдэхгүй	Цонхыг хаах	Урд шиллээс үнсийг арилга

Галт уулын ойролцоо үнс болон бусад хог хаягдал унаж эхэлдэг.

Үнсний уналт нь галт уулын ойролцоо хэсэгт бус харин хол зайд орших газруудад эхэлдэг.

Галт уулын үнс унаж хуримтлагддаг бөгөөд үнсний уналтын хэмжээнээс шалтгаалан хохирол гардаг.

Дэлбэрэлт ба үнсний уналтын цогц зураглал

Дэлбэрэлтийн магадлал өндөр

Дэлбэрэлт болохоос өмнө | Дэлбэрэлт болх (0 минут) | Дэлбэрэлт болсны яг дараа (ойролцоогоор 5-10 минутын дараа) | Дэлбэрэлтийн дараа (ойролцоогоор 20-30 минутын дараа)

үнсний уналтын урьдчилсан мэдээ (тогтмол цагаар)

үнсний уналтын урьдчилсан мэдээ (шуурхай мэдээ)

үнсний уналтын урьдчилсан мэдээ (дэлгэрэнгүй мэдээ)

Дэлбэрэлтийн эрсдэлтэй үед тогтмол хугацаанд (жишээ нь гурван цаг тутамд) урьдчилсан таамаг гаргадаг. Эдгээр мэдээлэлд үнсний уналт болон жижиг чулуу (лапилли) унаж боломжит бус нутгуудын талаархи мэдээлэл багтаах бөгөөд энэ нь орон нутгийн иргэдийг бэлтгэлтэй байхад дэмжлэг болдог.

Дэлбэрэлт эхэлснээс хойш 5-10 минутын дотор Урьдчилсан Таамаг гаргадаг бөгөөд энэ нь үнсний уналт болон жижиг чулуу (лапилли) унаж боломжит бус нутгийн суурь мэдээллийг өгдөг. Урьдчилсан таамагийг шуурхай гаргахын тулд JMA нь төрөл бүрийн нөхцөлтэй загваруудыг өөр өөр нөхцөлд ажиллуулдаг ба дэлбэрэлт эхлэх үед бодит ажиглалтад хамгийн сайн тохирох загварын үр дүнг сонгон авч Урьдчилсан Таамагт тусгадаг.

Дэлбэрэлт эхэлснээс хойш 20-30 минутын дотор Нарийвчлсан Таамаг гаргадаг. Энэ нь үнсний уналтын хүрээг дэлгэрэнгүй бичих цагийн нарийн мэдээлэл, мөн үнсний уналтад хамрагдах бус нутаг болон хамрагдахгүй нутагын нарийвчлсан мэдээлэл зэрэг хуримтлалын өмнө гардаг. Нарийвчлсан таамаг нь галт уулын утваны баганы өндрийг үндэс ажилтан тооцоолоход үндэслэгддэг бөгөөд Урьдчилсан Таамагас илүү нарийвчлалтай байдаг.

● : Их хэмжээний үнсний уналт
● : Ялимгүй их хэмжээний үнсний уналт
● : Бага хэмжээний үнсний уналт
● : Үнс унаж магадлалтай сум, хот
■ : Жижиг чулуу (Лапилли)

Та энэ төрлийн гамшгаас урьдчилан сэргийлэх мэдээллийг JMA-ийн вэбсайтаас авах боломжтой.
https://www.jma.go.jp/jma/kishou/known/kazan/qvaf/qvaf_guide.html

Хохирлын нөхцөл байдлыг үе шат бүрээр

Галт уулын үнсний хэмжээнээс хамааран үүсч болох хохирлын нөхцөл байдлыг дөрвөн үе шатанд хуваан ангилсан. Эдгээр үе шатуудыг арга хэмжээ авах арга барил, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ болон бусад зохицуулалтын тал дээр ашигладаг.

	1-р шат	2-р шат	3-р шат	4-р шат
Үнсний уналтын хэмжээ	Бага хэмжээ, 3 см хүртэл	3см~30см Бага хохирол	3см~30см Их хохирол	30 см-ээс их Нурангийн урсгал үүсэх магадлалтай бүс
Барилгын нуралт	-	Өргөн нээлттэй байгууламжтай барилга нурах боломжтой.*1	Модон барилгын нурах аюул (Бороо орж байх үед)	Модон барилгын нурах аюул (Бороо орж байх үед)
Тээвэр, хөдөлгөөн, бараа бүтээгдэхүүний нийлүүлэлт, амьдралын дэд бүтэц	Төмөр зам, нисэх онгоц зэрэг үйлчилгээ түр зогсох Бараа нийлүүлэлт саатах	Замын хөдөлгөөн болон бараа нийлүүлэлт саатах*, амьдралын дэд бүтцэд бага хэмжээний нөлөө	Замын хөдөлгөөн болон бараа нийлүүлэлт саатах, амьдралын дэд бүтцэд их хэмжээний нөлөө (Удаан хугацаанд)	Замын хөдөлгөөн болон бараа нийлүүлэлт саатах, амьдралын дэд бүтцэд их хэмжээний нөлөө (Удаан хугацаанд)
Үндсэн үйлдэл³	Өдөр тутмын амьдралаа үргэлжлүүлэх	Өдөр тутмын амьдралаа үргэлжлүүлэх (Нөхцөл байдлаас хамааран шилжих)	Өдөр тутмын амьдралаа үргэлжлүүлэх (Нөхцөл байдлаас хамааран шилжих)	Дүрмийн дагуу шилжүүлэх Дэлбэрэлт болсны яг дараа барилга руу нүүлгэн шилжүүл
Амбулаторийн эсвэл урт хугацааны асаргаа үйлчилгээ шаардлагатай хүмүүс⁴	Өдөр тутмын амьдралаа үргэлжлүүлэх	Өдөр тутмын амьдралаа үргэлжлүүлэх (Нөхцөл байдлаас хамааран шилжих)	Дүрмийн дагуу шилжүүлэх	Дүрмийн дагуу шилжүүлэх

*1: Биеийн тамирын заал зэрэг багана хоорондын зай ихтэй, эсвэл нүүр талын өргөн хэсэгтэй барилгууд.
 *2: Түр зуурын нийлүүлэлтийн хүндрэл гарч болох ч, яаралтай арга хэмжээгээр өдөр тутмын амьдралыг үргэлжлүүлэх боломжтой нөхцөл байдал.
 *3: Хүмүүс зарчмын хувьд өөрийн гэртээ эсвэл бусад доторх орон зайд байх ёстой, учир нь үнсний уналтын үед харагдах орчин багасах зэрэг хүчин зүйлээс шалтгаалан гадаа үйл ажиллагаа явуулах нь аюултай байж болно. Эрүүл мэндэд хохирол учрахаас сэргийлэхийн тулд гадаа үйл ажиллагаа хийхдээ хамгаалалтын шил болон амны хаалт зэргийг зүүх нь хамгийн зөв. Амьсгалын замын өвчин, бусад архаг өвчин болон ижил төстэй асуудалтай хүмүүст онцгой анхаарал хандуулаарай.
 *4: Өөрөө болон харилцан туслалцаагаар амьдралаа үргэлжлүүлж чадахгүй, үнсний уналтаас шалтгаалах нийгмийн идэвх буурах үйл явдлаас болж амь нас нь аюулд орж болзошгүй хүмүүсийг (жишээлбэл, диализийн амбулаторийн өвчтөнүүд, урт хугацааны асаргаа шаардлагатай хүмүүс) байгаа гэж үзэх. Өөрийн гэртээ зэрэг орон зайд өдөр тутмын амьдралаа үргэлжлүүлж чадах тусгай асаргаа шаардлагатай хүмүүс энгийн иргэдийн адил арга хэмжээг авч болно.

Галт уулын үнсэнд бэлтгэх

Үнсний уналтын бүсэд байж, өөрийн гэр зэрэг орон зайд өдөр тутмын амьдралаа үргэлжлүүлэх нь үндсэн арга барил юм. Гэсэн хэдий ч нөхцөл байдлаас шалтгаалан хүний амь насанд шууд аюул учруулах тохиолдлуудыг урьдчилан тооцож болох бөгөөд ийм тохиолдолд нүүлгэн шилжүүлэх зэрэг арга хэмжээг авах шаардлагатай. Модон барилга байгууламжид үнсний уналтын хэмжээ 30 см буюу түүнээс дээш болсон тохиолдолд, нурангийн урсгалын аюултай бүсэд, бие даан болон харилцан туслалцаагүйгээр амьдрах боломжгүй, тусгай асаргаа шаардлагатай хүмүүсийн амь нас шууд аюулд өртөх зэрэг нөхцөл байдал be directly endangered, etc.

Энгийн үед бэлтгэл

- Үнсний уналтын үед бараа хүргэлт удааширч, өдөр тутмын хэрэгцээт зүйлсийг олж авахад хүндрэл учирч болзошгүй. Өрх гэртээ амьдрахын тулд та яаралтай үед хэрэглэх хангалттай нөөцийг байнга бэлэн байлгаж байх шаардлагатай.

Үнсний уналтын өмнө яаралтай авах алхмууд.

- Хаалга, цонхоо хаах (Нойтон алчуур эсвэл скочоор завсар болон агааржуулалтын нүхийг бөглөх).
- Амархан гэмтэх цахилгаан хэрэгслийг бүтээх.
- Борооны суваг болон усан хангамжийн хоолойг зайлуулах сувагтай холболтоос салгах.
- Архаг гуурсан хоолойн үрэвсэл, астма зэрэг амьсгалын замын өвчтэй хүмүүс доторх орчинд байх бөгөөд галт уулын үнсэнд хэрэггүйгээр өртөхөөс зайлсхийх хэрэгтэй.
- Үнсний уналтаас өмнө гэртээ буцаж ирэх нь хамгийн тохиромжтой.

Гадаа гарах эсвэл гадаа ажиллах зайлшгүй тохиолдолд хориглолтууд

- Бүх цагт амны хаалт зүүгээрэй. (Гадаа удаан хугацаагаар гарахдаа тоос нэвтрүүлдэггүй бат бөх амны хаалт зүүх.)
- Контакт линз зүүхээс зайлсхий. Түүний оронд хамгаалалтын шил эсвэл энгийн шил зүүгээрэй.
- Үнс арилгахын тулд дээвэр дээр авирахдаа бүү огцом хөдөл. Дээвэр дээр хүн зогсох нь аюулгүй гэдгийг шалгасны дараа ажил эхлүүл.
- Шат эсвэл дээврийн гадаргуу галт уулын үнсээр маш халтиргаа ихтэй болдог тул болгоомжтой байх.
- Амь хамгаалах бүс, дуулга өмсөж, дор хаяж хоёр хүнтэй баг болж ажиллах.
- Галт уулын үнс борооны суваг болон бохирын хоолойг амархан бөглөдөг тул урсгаж оруулахгүй байх.
- Цэвэрлэгээ хийхдээ галт уулын үнсийг усалж, агаарт дэгдэхээс сэргийлээд дараа нь уутанд цуглуулах.
- Галт уулын үнсийг усаар хэт норгож бүү дэвтээ. (Энэ нь хатууран цэвэрлэхэд хүндрэлтэй болно.)